

Cvičení z Kalkulu 3
Zimní semestr 2023-2024

1. cvičení

1. Rozhodněte, zda následující množiny jsou otevřené, respektive uzavřené.

- (i) $\{\frac{1}{n} : n \in \mathbb{N}\} \cup \{0\}$
- (ii) $\{\frac{1}{n} : n \in \mathbb{N}\}$
- (iii) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x \geq 0, y \geq 0, x + y \leq 2\}$
- (iv) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x > 0, y \geq 0, x + y \leq 2\}$
- (v) $\{2^n : n \in \mathbb{N}\}$
- (vi) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x = y, x \geq 1\}$
- (vii) $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x > 0, y > 0, x + y < 2\}$

2. Dokažte, že (X, ρ) je metrický prostor.

- (i) X libovolná množina, $\rho(x, y) = 1$ pro $x \neq y$, $\rho(x, x) = 0$
- (ii) $X = C([a, b])$, množina všech spojitých funkcí na intervalu $[a, b]$,
 $\rho(f, g) = \sup_{x \in [a, b]} |f(x) - g(x)|$

3. Rozhodněte, zda následující funkce definují metriku na $\mathbb{R}$.

- (i) $\rho(x, y) = |x^2 - y^2|$
- (ii) $\rho(x, y) = |x^3 - y^3|$
- (iii) $\rho(x, y) = (x - y)^2$
- (iv) $\rho(x, y) = \max\{|x - y|, 1\}$
- (v) $\rho(x, y) = |x - y| + |x^2 - y^2|$

Výsledky: 1. (i) uzavřená, není otevřená; (ii) není otevřená ani uzavřená; (iii) uzavřená, není otevřená; (iv) není otevřená ani uzavřená; (v) uzavřená, není otevřená; (vi) uzavřená, není otevřená; (vii) otevřená, není uzavřená.

3. (i) ne; (ii) ano; (iii) ne; (iv) ne; (v) ano.

2. cvičení

1. Musí pro množiny A, B v metrickém prostoru platit $\overline{A \cap B} = \overline{A} \cap \overline{B}$?

2. Na $\mathbb{R} \times \mathbb{R}$ definujme funkci

$$\rho(x, y) = \begin{cases} 1, & |x - y| \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}, \\ \frac{1}{2}, & |x - y| \in \mathbb{Q} \setminus \{0\}, \\ 0, & x = y. \end{cases}$$

Dokažte, že ρ je metrika na $\mathbb{R}$. Charakterizujte všechny otevřené, uzavřené a kompaktní množiny v této metrice.

3. Dokažte, že posloupnost $f_n(x) = x^n$, $x \in [0, 1]$, nemá limitu v $(C([0, 1]), \rho_{\text{sup}})$.

4. Uvažujme $\mathbb{R}$ s diskrétní metrikou

$$\rho(x, y) = \begin{cases} 1, & x \neq y, \\ 0, & x = y. \end{cases}$$

Charakterizujte všechny otevřené, uzavřené a kompaktní množiny v této metrice.

5. Rozhodněte, zda spojitý obraz uzavřené množiny musí být uzavřená množina.

6. Rozhodněte, zda spojitý obraz otevřené množiny musí být otevřená množina.

Výsledky: 1. ne; 2. a 4. všechny podmnožiny $\mathbb{R}$ jsou otevřené i uzavřené; kompaktní množiny jsou ty, které mají konečný počet prvků; 5. ne; 6. ne.

3. cvičení

1. Nechť $1 \leq p \leq \infty$. Najděte všechna $\gamma \in \mathbb{R}$, pro která funkce $f(x) = x^\gamma$, $x \in (0, 1)$, patří do prostoru $L^p(0, 1)$.

2. Najděte funkci f na $\mathbb{R}$, která je esenciálně omezená, ale není omezená.
3. Nechť $1 < p < q < \infty$. Dokažte, že $L^\infty(0, 1) \subseteq L^q(0, 1) \subseteq L^p(0, 1) \subseteq L^1(0, 1)$.
4. Najděte $f \in L^1(0, 1) \setminus L^2(0, 1)$.
5. Nechť $1 \leq p \leq \infty$. Najděte všechna $\alpha \in \mathbb{R}$, pro která posloupnost $a_n = n^\alpha$, $n \in \mathbb{N}$, patří do prostoru ℓ^p .
6. Dokažte, že $\ell^1 \subseteq \ell^2$.
7. Spočítejte $\|f\|_\infty$, kde

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x \in \mathbb{R} \setminus [0, 2], \\ 1, & x \in [0, 1) \cup (1, 2], \\ 2, & x = 1. \end{cases}$$

8. Najděte $f \in L^3(0, 1) \setminus L^4(0, 1)$.
9. Najděte $f \in \ell^4 \setminus \ell^3$.
10. Najděte $f \in L^3(\mathbb{R}) \setminus L^4(\mathbb{R})$.
11. Najděte $f \in L^4(\mathbb{R}) \setminus L^3(\mathbb{R})$.
12. Najděte $f \in L^1(0, 1)$ takovou, že $f \notin L^p(0, 1)$ pro žádné $p > 1$.

Výsledky: 1. $\gamma > -1/p$, je-li $1 \leq p < \infty$; $\gamma \geq 0$, je-li $p = \infty$; 5. $\alpha < -1/p$, je-li $1 \leq p < \infty$; $\alpha \leq 0$, je-li $p = \infty$; 7. 1.

4. cvičení

1. Rozhodněte, pro která $p \in [1, \infty]$ následující posloupnosti konvergují v ℓ^p .
  - (i) $\{1, 1, \dots, 1, 0, \dots, 0, \dots\}$, (n -krát);
  - (ii) $\{\frac{1}{n}, \frac{1}{n}, \dots, \frac{1}{n}, 0, \dots, 0, \dots\}$, (n -krát);
  - (iii) $\{1, 2, 3, \dots, n, 0, \dots, 0, \dots\}$;
  - (iv) $\{\frac{1}{\sqrt{n}}, \frac{1}{\sqrt{n}}, \dots, \frac{1}{\sqrt{n}}, 0, \dots, 0, \dots\}$, (n -krát).
2. Dokažte, že operace $\langle \{a_k\}, \{b_k\} \rangle = \sum_{k=1}^{\infty} a_k \overline{b_k}$ definuje skalární součin na prostoru ℓ^2 . Poté s použitím Věty 16 z přednášky dokažte, že ℓ^2 je Hilbertův prostor.
3. Nechť ℓ_0^2 je prostor všech komplexních posloupností, které mají konečně mnoho nenulových prvků. Na tomto prostoru uvažujme skalární součin $\langle \{a_k\}, \{b_k\} \rangle = \sum_{k=1}^{\infty} a_k \overline{b_k}$. Dokažte, že ℓ_0^2 s tímto skalárním součinem není Hilbertův prostor.
4. Nechť je v Hilbertově prostoru $L^2(-1, 1)$ dána funkce $f(x) = x$. Popište $f^\perp$ a nalezněte nějakou nenulovou funkci g , která patří do $f^\perp$.
5. Nechť je v Hilbertově prostoru $L^2(-1, 1)$ dán podprostor $Y = \{f \in L^2(-1, 1) : f \text{ je lichá funkce}\}$. Nalezněte $Y^\perp$.

Výsledky: 1. (i) nekonverguje pro žádné $p \in [1, \infty]$; (ii) $p \in (1, \infty]$; (iii) nekonverguje pro žádné $p \in [1, \infty]$; (iv) $p \in (2, \infty]$.

4. $f^\perp = \{g \in L^2(-1, 1) : \int_{-1}^1 xg(x) dx = 0\}$; např. $g = 1$.

5. $Y^\perp = \{g \in L^2(-1, 1) : g \text{ je sudá funkce}\}$.

5. cvičení

1. V následujících příkladech je dán Hilbertův prostor H , jeho uzavřený podprostor Y a bod $x_0 \in H$. Najděte nějakou ortonormální bázi Y a určete nejbližší bod v Y k bodu x_0 .
  - (i) $H = L^2([-1, 1])$, Y je podprostor tvořený polynomy stupně nejvýše 2, $x_0(t) = \sin t$;
  - (ii) $H = \ell^2$, Y je lineární obal množiny $\{(2^{-n})_{n=1}^{\infty}, (3^{-n})_{n=1}^{\infty}\}$, $x_0 = (1, 0, 0, \dots)$;
  - (iii) $H = L^2([-1, 1])$, Y je podprostor tvořený polynomy stupně nejvýše 1, $x_0(t) = \cos t$;
  - (iv) $H = L^2([0, 1], t dt)$, Y je lineární obal množiny $\{1, t^2\}$, $x_0(t) = t$;
  - (v) $H = L^2((0, \infty), e^{-t} dt)$, Y je lineární obal množiny $\{1, e^{-2t}\}$, $x_0(t) = e^{-3t}$.

Výsledky: 1. (i) ON báze je například $\{\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}}t, \frac{\sqrt{45}}{\sqrt{8}}(t^2 - \frac{1}{3})\}$; nejbližší bod je $3(\sin 1 - \cos 1)t$; (ii) ON báze je například $\{(\sqrt{3} \cdot 2^{-n})_{n=1}^{\infty}, (\sqrt{200}(3^{-n} - \frac{3}{5} \cdot 2^{-n}))_{n=1}^{\infty}\}$; nejbližší bod je $(-\frac{5}{2} \cdot 2^{-n} + \frac{20}{3} \cdot 3^{-n})_{n=1}^{\infty}$; (iii) ON báze je například $\{\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}}t\}$; nejbližší bod je $\sin 1$; (iv) ON báze je například $\{\sqrt{2}, \sqrt{24}(t^2 - \frac{1}{2})\}$; nejbližší bod je $\frac{4}{5}t^2 + \frac{4}{15}$; (v) ON báze je například $\{1, \frac{\sqrt{45}}{2}(e^{-2t} - \frac{1}{3})\}$; nejbližší bod je $\frac{1}{4} + \frac{45}{48}(e^{-2t} - \frac{1}{3})$.

6. cvičení

1. Najděte reálnou Fourierovu řadu 2π -periodické funkce f , která je na intervalu $[-\pi, \pi)$ zadána následujícím předpisem.

(i) $f(x) = \cos 2x + \sin 3x$;

(ii) $f(x) = x$;

(iii)

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x \in [-\pi, 0), \\ 3, & x \in [0, \pi); \end{cases}$$

(iv)

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x \in [-\pi, 0), \\ x, & x \in [0, \pi); \end{cases}$$

(v) $f(x) = 1 + \sin 2x + \cos 4x$;

(vi) $f(x) = \pi^2 - x^2$.

Výsledky: 1. (i) $\cos 2x + \sin 3x$; (ii) $-2 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} \sin nx$; (iii) $\frac{3}{2} + \sum_{k=0}^{\infty} \frac{6}{(2k+1)\pi} \sin(2k+1)x$; (iv) $\frac{\pi}{4} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\pi n^2} ((-1)^n - 1) \cos nx - \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} \sin nx$; (v) $1 + \sin 2x + \cos 4x$; (vi) $\frac{2\pi^2}{3} + 4 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^2} \cos nx$.

7. cvičení

1. Je následující zobrazení norma na $L^1([0, 1])$ (chápeme-li $L^1([0, 1])$ jako prostor tříd ekvivalence vzhledem k rovnosti s.v.)?

(i) $\|f\| = \int_0^1 |f(t)| dt$;

(ii) $\|f\| = \int_0^{\frac{1}{2}} |f(t)| dt$;

(iii) $\|f\| = \left(\int_0^1 |f(t)|^2 dt \right)^{\frac{1}{2}}$.

2. Je následující zobrazení norma na prostoru $X = \{p : p \text{ je polynom na } [0, 1]\}$?

(i) $\|p\| = \sup\{|p(t)| : t \in [0, 1]\}$;

(ii) $\|p\| = \int_0^1 p(t) dt$;

(iii) $\|p\| = |p(0)|$.

3. Spočítejte normu funkcionálu φ na prostoru X a zjistěte, zda φ své normy nabývá.

(i) $X = \ell^\infty$, $\varphi(\{x_n\}_{n=1}^{\infty}) = \sum_{n=1}^{\infty} 2^{-n} x_n$;

(ii) $X = C([0, 1])$, $\varphi(f) = \int_0^1 (t - \frac{1}{2}) f(t) dt$;

(iii) $X = L^\infty([0, 1])$, $\varphi(f) = \int_0^1 (t - \frac{1}{2}) f(t) dt$;

(iv) $X = \ell^1$, $\varphi(\{x_n\}_{n=1}^{\infty}) = \sum_{n=1}^{\infty} x_n$;

(v) $X = \ell^1$, $\varphi(\{x_n\}_{n=1}^{\infty}) = \sum_{n=1}^{\infty} (1 - \frac{1}{n}) x_{2n}$;

(vi) $X = C([0, 1])$, $\varphi(f) = f(0)$;

(vii) $X = C([0, 1])$, $\varphi(f) = f(0) - f(1)$;

(viii) $X = C([0, 1])$, $\varphi(f) = \int_0^1 t f(t) dt$;

(ix) $X = L^1([0, 1])$, $\varphi(f) = \int_0^{\frac{1}{2}} f(t) dt$.

Výsledky: 1. (i) ano; (ii) ne; (iii) ne.

2. (i) ano; (ii) ne; (iii) ne.

3. (i) 1, nabývá se; (ii) 1/4, nenabývá se; (iii) 1/4, nabývá se; (iv) 1, nabývá se; (v) 1, nenabývá se; (vi) 1, nabývá se; (vii) 2, nabývá se; (viii) 1/2, nabývá se; (ix) 1, nabývá se.

8. cvičení

1. V příkladech níže dokažte, že $T : X \rightarrow Y$ je omezené lineární zobrazení, spočítejte jeho normu a rozhodněte, zda T své normy nabývá. Dále odpovzte na následující otázky:

- Je zobrazení T prosté? Pokud ne, určete jeho jádro.

- Je zobrazení T na?

(i) $X = Y = \ell^2$, $T(\{x_n\}_{n=1}^\infty) = \{\frac{x_n}{n}\}_{n=1}^\infty$;

(ii) $X = \ell^1$, $Y = \ell^\infty$, $T(\{x_n\}_{n=1}^\infty) = \{x_1 + \dots + x_n\}_{n=1}^\infty$;

(iii) $X = Y = L^p([0, 1])$, $p \in [1, \infty]$, $Tf = f\chi_{[0, 1/2]}$;

(iv) $X = Y = \ell^2$, $T(\{x_n\}_{n=1}^\infty) = (x_2, x_3, x_4, \dots)$;

(v) $X = Y = C([0, 1])$, $Tf(t) = f(1 - t)$;

(vi) $X = Y = L^p([0, 1])$, $p \in [1, \infty]$, $Tf(t) = (t - \frac{1}{2})f(t)$.

Výsledky: 1. (i) $\|T\| = 1$, nabývá se, T je prosté, není na; (ii) $\|T\| = 1$, nabývá se, T je prosté, není na; (iii) $\|T\| = 1$, nabývá se, T není prosté, $\ker T = \{f \in L^p([0, 1]) : f = 0 \text{ s.v. na } [0, 1/2]\}$, T není na; (iv) $\|T\| = 1$, nabývá se, T není prosté, $\ker T = \{\{x_n\}_{n=1}^\infty : x_k = 0 \text{ pro } k \geq 2\}$, T je na; (v) $\|T\| = 1$, nabývá se, T je prosté a na; (vi) $\|T\| = 1/2$, nenabývá se pro $p \in [1, \infty)$, nabývá se pro $p = \infty$, T je prosté, není na.

9. cvičení

1. Spočítejte Fourierovu transformaci následujících funkcí.

(i) $f(x) = x\chi_{(-1, 1)}(x)$;

(ii) $f(x) = x\chi_{(-\frac{1}{4}, \frac{1}{4})}(x)$;

(iii) $f(x) = (x - 1)\chi_{(0, 2)}(x)$;

(iv) $f(x) = x \sin x \chi_{(-1, 1)}(x)$;

(v) $f(x) = \chi_{(0, 1)}(x)$, odtud pak odvoďte pomocí vlastností Fourierovy transformace Fourierovu transformaci funkce $g(x) = \chi_{(4, 6)}(x)$;

(vi) $f(x) = (1 - |x|)\chi_{(-1, 1)}(x)$;

(vii) $f(x) = e^{-|x|}$;

(viii) $f(x) = \cos x e^{-|x|}$.

Výsledky: 1. (i) $\hat{f}(t) = i\sqrt{\frac{2}{\pi}}(\frac{\cos t}{t} - \frac{\sin t}{t^2})$, $t \neq 0$, $\hat{f}(0) = 0$; (ii) $\hat{f}(t) = \frac{1}{16} \cdot i\sqrt{\frac{2}{\pi}}(\frac{\cos \frac{t}{4}}{t} - \frac{\sin \frac{t}{4}}{t^2})$, $t \neq 0$, $\hat{f}(0) = 0$; (iii) $\hat{f}(t) = i\sqrt{\frac{2}{\pi}}e^{-it}(\frac{\cos t}{t} - \frac{\sin t}{t^2})$, $t \neq 0$, $\hat{f}(0) = 0$; (iv) $\hat{f}(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}}(\frac{\cos(t-1)}{t-1} - \frac{\sin(t-1)}{(t-1)^2} - \frac{\cos(t+1)}{t+1} + \frac{\sin(t+1)}{(t+1)^2})$, $t \notin \{-1, 1\}$, $\hat{f}(-1) = \hat{f}(1) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}}(\frac{\sin 2}{4} - \frac{\cos 2}{2})$; (v) $\hat{f}(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}}\frac{1-e^{-it}}{it}$, $\hat{g}(t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}}\frac{e^{-4it}-e^{-6it}}{it}$; (vi) $\hat{f}(t) = \sqrt{\frac{2}{\pi}}\frac{1-\cos t}{t^2}$, $t \neq 0$, $\hat{f}(0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}}$; (vii) $\hat{f}(t) = \sqrt{\frac{2}{\pi}}\frac{1}{1+t^2}$; (viii) $\hat{f}(t) = \sqrt{\frac{2}{\pi}}\frac{t^2+2}{t^4+4}$.

10. cvičení

1. Najděte reálnou a imaginární část následujících komplexních čísel.

(i) $\frac{1}{i}$;

(ii) $\frac{1+i}{1-i}$.

2. Najděte všechny hodnoty komplexních odmocnin (tj. všechna řešení rovnice $z^n = a$, pokud je v zadání uvedeno $\sqrt[n]{a}$).

(i) $\sqrt[3]{1}$;

- (ii) $\sqrt{i-1}$.
3. V jakých bodech mají následující funkce derivaci podle komplexní proměnné?
- (i) $f(z) = |z|$;
(ii) $f(z) = |z|^2 + i \operatorname{Im}(z^2)$;
(iii) $f(z) = |z|^2$;
(iv) $f(z) = \bar{z}$;
(v) $f(z) = |(\operatorname{Re} z)^2 - (\operatorname{Im} z)^2| + 2i |\operatorname{Re} z \cdot \operatorname{Im} z|$.
4. Nechť f je holomorfní funkce na $\mathbb{C}$, která nabývá pouze reálných hodnot. Dokažte, že f je konstantní.
5. Nechť f je holomorfní funkce na $\mathbb{C}$ taková, že $\bar{f}$ je holomorfní. Dokažte, že f je konstantní.
- Výsledky:* 1. (výsledek ve tvaru $\operatorname{Re} z, \operatorname{Im} z$) (i) 0, -1; (ii) 0, 1.
2. (i) 1, $-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$, $-\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$; (ii) $\sqrt[4]{2}(\cos \frac{3}{8}\pi + i \sin \frac{3}{8}\pi)$, $\sqrt[4]{2}(\cos \frac{11}{8}\pi + i \sin \frac{11}{8}\pi)$.
3. (i) nikde; (ii) v bodech, kde $\operatorname{Im} z = 0$; (iii) v bodě 0; (iv) nikde; (v) v bodech, kde $0 < \operatorname{Im} z < \operatorname{Re} z$, nebo $\operatorname{Re} z < \operatorname{Im} z < 0$, nebo $0 < -\operatorname{Re} z < \operatorname{Im} z$, nebo $\operatorname{Im} z < -\operatorname{Re} z < 0$.

11. cvičení

1. Spočítejte $\int_{\gamma} f$, kde
- (i) $f(z) = \operatorname{Im} z$, $\gamma(t) = e^{it}$, $0 \leq t \leq \pi$;
(ii) $f(z) = \operatorname{Re} z$, γ je orientovaný interval $[0, 1 + i]$.
2. Spočítejte $\int_{\gamma} f$, kde $f(z) = \frac{1}{z(z^2-1)}$ a γ je kladně orientovaná kružnice o poloměru $\frac{1}{2}$ a středu (i) 0; (ii) 1; (iii) 2.
3. Spočítejte $\int_{\gamma} f$, kde $f(z) = \frac{1}{z^2(z^2-1)}$ a γ je kladně orientovaná kružnice o poloměru $\frac{1}{2}$ a středu (i) 0; (ii) 1; (iii) 2.
4. Spočítejte $\int_{\gamma} f$, kde γ je kladně orientovaná kružnice o středu 0 a poloměru 2 a (i) $f(z) = \frac{e^z}{z^2-1}$;
(ii) $f(z) = \frac{e^z-z}{z^2-1}$; (iii) $f(z) = \frac{\sin(z+i)}{z^2+1}$.

- Výsledky:* 1. (i) $-\frac{\pi}{2}$; (ii) $\frac{1+i}{2}$.
2. (i) $-2\pi i$; (ii) πi ; (iii) 0.
3. (i) 0; (ii) πi ; (iii) 0.
4. (i) $\pi i(e - \frac{1}{e})$; (ii) $\pi i(e - \frac{1}{e} - 2)$; (iii) $\frac{\pi i}{2}(e^2 - e^{-2})$.

12. cvičení

1. Najděte a klasifikujte izolované singularity následujících funkcí:
- (i) $f(z) = \frac{z+1}{z^2+3z+2}$;
(ii) $f(z) = \frac{z}{e^z+1}$;
(iii) $f(z) = \frac{\sin z}{z}$;
(iv) $f(z) = \frac{\sin z}{z^3}$;
(v) $f(z) = \sin(\frac{\pi}{z^2})$;
(vi) $f(z) = \frac{z^2-1}{z^3-3z+2}$;
(vii) $f(z) = \cos e^{\frac{1}{z}}$.

- Výsledky:* 1. (i) v bodě -1 odstranitelná singularita, v bodě -2 pól násobnosti 1; (ii) pól násobnosti 1 v bodech $(2k+1)\pi i$, $k \in \mathbb{Z}$; (iii) v bodě 0 odstranitelná singularita; (iv) v bodě 0 pól násobnosti 2; (v) v bodě 0 podstatná singularita; (vi) pól násobnosti 1 v bodech -2 a 1; (vii) v bodě 0 podstatná singularita.

13. cvičení

1. Najděte póly následujících funkcí a spočítejte příslušná rezidua.
- (i) $f(z) = \left(\frac{z-1}{z+3i}\right)^3$;

$$(ii) f(z) = \frac{z^2}{(z^2+1)^2};$$

$$(iii) f(z) = \frac{\sin 2z}{(z+1)^3}.$$

2. Spočtete následující integrály.

$$(i) \int_0^{2\pi} \frac{dx}{1+\sin^2 x};$$

$$(ii) \int_0^\infty \frac{x^2+1}{x^4+1} dx;$$

$$(iii) \int_0^{2\pi} \frac{dx}{3+\cos x};$$

$$(iv) \int_0^{2\pi} \frac{\cos 2x}{5-4\cos x} dx;$$

$$(v) \int_0^{2\pi} \frac{\cos^4 x}{1+\sin^2 x} dx;$$

$$(vi) \int_0^\infty \frac{dx}{(x^2+4)(x^2+9)};$$

$$(vii) \int_0^\infty \frac{x^2}{(x^2+1)^3} dx;$$

$$(viii) \int_{-\infty}^\infty \frac{x}{(x^2+4x+13)^2} dx.$$

Výsledky: 1. (i) pól násobnosti 3 v bodě $-3i$, reziduum $-3(1+3i)$; (ii) pól násobnosti 2 v bodě i , reziduum $-i/4$; pól násobnosti 2 v bodě $-i$, reziduum $i/4$; (iii) pól násobnosti 3 v bodě -1 , reziduum $2 \sin 2$.

2. (i) $\sqrt{2}\pi$; (ii) $\frac{\pi}{\sqrt{2}}$; (iii) $\frac{\pi}{\sqrt{2}}$; (iv) $\frac{\pi}{6}$; (v) $(4\sqrt{2}-5)\pi$; (vi) $\frac{\pi}{60}$; (vii) $\frac{\pi}{16}$; (viii) $-\frac{\pi}{27}$.